

Obĉeznik pro ŝactvo a přátele "Letní Koleje Esperanta v Doksech".

Roĉ. V. ĉ. 2.-3.

Duben 1950.

LA ARTO KIEL REFREŜIGI.

La simpla ripozo ne signifas ankoraŭ refreŝigon. Male, nura ripozo lacigas kaj ties konsekvenco estas enuo. La enuo ne refreŝiĝas. Kaj jen estas cirklo preskaŭ senfina.

Akiri novajn fortojn kaj korpajn kaj animajn ne estas sekreto. Oni devas por certa tempo ŝanĝi ne nur la okupon, sed ankaŭ la pensojn; tio estas la medion, en kiu oni vivas. Mi akcentas, ke precipe tiu ĉi ŝanĝo de la pensoj estas plej grava, ĉar ĝi rilatas al animo, la fonto de nia korpa energio.

Ĉiu, kiu travivis 14 tagojn de sia libertempo en "Somera Kolegio de Esperanto en Doksy", certe pravigos miajn vortojn. Antaŭtagmeza lernado de Esperanto, posttagmeza kaj vespera kunesto en amika societo faras tiun miraklon, ke vi ne sentas vin laca. Doksy kun siaj belecoj /lago, arbaroj, romantika ĉirkaŭaĵo, kie K.H.Mácha migris k.t.p./ kaj esperantista medio certe ĉiun kontentigos.

Kaj por tiuj, kiuj pli ŝatas migradon en montaro, estas preparita "Somera Kolegio de Esperanto en Altaj Tatroj". Ĉie vi sentos vin bone, ĉar vi estos inter Esperantistoj, inter gesamideanoj!

- o -

A.Slanina.

K.Piĉ:

P R I N T E M P O .

Estas printempo,
Estas jaŭd'.
Ekstere pluvas:
Plaŭd! Plaŭd! Plaŭd!

Pluvo fenestrojn
skurĝe lavas.
"Ĉu", ŝi demandas,
"li min amas?"

Estas printempo.
Sur tegment'
kuras petola
varma vent'.

Kaj vent' responde
sen ekĉes
muĝe rediras:
"Jes! Ne! Jes!"

Estas printempo.
Estas jaŭd'.
Ekstere pluvas:
Plaŭd! Plaŭd! Plaŭd!

Z ESPERANTSKÉHO KALEIDOSKOPU.

/El esperantista kalejdoskopo/

Esperantské hnutí mělo vlastní měnu před první světovou válkou. Vymyslel ji r.1907 švýcarský univ.prof. René de Saussure. Základní její jednotkou byl "spesmilo", jehož hodnota rovnala se polovině tehdejšího dolaru, 2 zlatým šilinkům, 1 rublu, 2,50 švýc. frankům atd. 1 Sm měl 10 spescentoj neb 100 spesdekoj, po př. 1000 spesoj. Měnu tu používala "Čekbanko esperantista", již r.1907 založil v Londýně H.F.Höveler. Až do května 1914 použito bylo tu 20.000 esper. šeků a 40.000 pohlednicových esp. platenek. V banca mělo tehdy konto 730 esperantistů z 320 měst a 43 zemí. -

Zamenhofův hlas zachytil na voskový kotouč katalunský espista A.Sabadell za účasti Zamenhofovy r.1909 na Světovém kongresu esp. v Barceloně. Hlas byl r.1930 převeden Sabadellem na moderní gramofonovou desku. Již r.1902 na žádost espistu z kanadského Montrealu namluvil Zamenhof na desku lekci o správné výslovnosti esperanta. Není známo, zda zmíněné desky ještě existují. -

Boj o užívání esperantských koncovek -ujo, -io pro označení zemí vzplanul po první světové válce, za níž Mezinárodní esp. svaz UEA ve svém orgánu "Esperanto" užíval koncovky io častěji, než bylo Zamenhofem a Jazykovým výborem dovoleno. Boj přenesl se r.1920 i do je netlivých esp. svazů, klubů ba i do esperantských rodin! Český espista z Chicaga Dr. Šimonek při příjezdu na XIII. Světový kongres do Prahy r.1921 volal se schodů vagonu na přátele, jej na peroně očekávající, s nadšením fundamentalisty: "Jste pro ujo nebo io?!" Přátelsky se s nimi pozdravil teprve, když slyšel, že jsou pro ujo. -

Správná výslovnost esperanta byla hlavním zájmem účastníků I. Světového kongresu esperantistů r.1905 v Boulogne-sur-Mer. Požádán o poučení, Zamenhof vyzval pí Rosu Junckovou, roznou Bílkovou z lábora, učitelku jazyk. v ital. městě Bordighera, aby přednesla jako vzor správné výslovnosti některé básně esp., jež s ní dříve nacvičil. -

"Karlo" nazvána je mezinárodní čítanka, již r.1909 napsal Dr.E.Privat, "Petro" je jméno esp. učebnice pro dělnictvo, vyslé r. 1931 v Německu. Obě knížky jsou dosud se zdarem používány v kursech pro svou zajímavou přímou metodu. -

První sčítání esperantského lidu provedl r.1928 na žádost a za podpory výboru Internacia centra komitato prof.dr. Joh. Dietterle z Lipska. Podle stavu z r.1926 existovalo tehdy: v Evropě v 6548 místech 1502 spolků se 109690 esperantisty, v Asii v 205 m. 191 xsp. se 7832 esp., v Africe v 77 m. 6 sp. se 306 esp., v Americce ve 431 m. 76 sp. se 7331 esp., v Australii ve 145 m. 11 sp. s 1417 esp. Celkem bylo tehdy na světě v 7201 místech 100 zemí 1786 spolků se 126576 esperantisty. -

TATRY-SVIT A ESPERANTO.

Jedným z krásnych krajov ČSR sú Vysoké Tatry na Slovensku so svojim pekným okolím. Krásne reťazové hory vyčnievajú vysoko k modrej oblohe a nesú svoje meno "Vysoké Tatry" široko ďaleko nielen v našej vlasti, ale po celom svete. Pohľad na Tatry si vynúti v duši človeka obdiv prírody, zabudnutie na denné starosti života, uspokojenie, osvieženie, túhu po turistike a s turistikou súvisiacich športov ako aj pevnú vôľu poznať Vysoké Tatry nielen z pohľadníc, ale aj v živom obraze. A verte tomu, že keď sa vám splnia vaše túžby, dlho nezabúdate na krásne dojmy z Tatier.

No pozrime si jednotlivé miesta aspoň zhruba. Našu pozornosť nie málo upúta Štrbské Pleso, ktoré so svojim veľkým jezerom nám sprájemní i celodenný pobyt. Kúpanie v lete, člnkovanie, príjemné vychádzky horou a pod. sú najkrajšou odmenou našej návštevy. Zo Štrbského Plesa môžeme podniknúť i ďalší výlet na Kriváň a hlavne nezabudneme príjemnou vychádzkou pozrieť si Popradské Pleso. A tu v objatí nádherných horských partií pri plesoch budete mať pocit radosti zo života. Odtiaľto môžete robiť ďalšie výstupy na končiare blízkyh hôr. Nezabudnime si pozrieť aj symbolický cintorín, ktorý je neďaleko športového hotelu. Ako ďalšie nosťovské a turistické strediská sú v Tatranskej Lomnici a v Starom Smokovci. Z Tatranskej Lomnice si môžeme urobiť nádherný výlet a to lanovkou na Skalnaté Pleso. Tu sa nám vytvára pekná panoráma pohľadu na celý podtatranský kraj a druhý pohľad na Lomnický štít, kde končí dráha lanovky. Nezabudnuteľný živý obraz. Zo Skalnatého Plesa môžeme vykonať príjemnú cestu na Hrebienok, kde po občerstvení môžeme nastúpiť cestu dolu do Starého Smokovca výťažnou dráhou, alebo pešo. Ak by sme chceli vykonať väčšiu túru, môžeme ísť chodníkom na pravú stranu od Skalnatého Plesa po úbočí a končiarami ku chatám, odkiaľ si volíme voľný smer nášho ďalšieho pohodu.

V ďalšom pohľade sa nám predstavia pekné sanatoria, kde nájde zdravie mnoho chorých ľudí. A takto by sme mohli chodiť krížom krážom Vysokými Tatrami, všade by sme sa cítili dobre. Rychlikové stanice pre cesty do Tatier sú Štrba a Poprad-Tatry.

Medzi Štrbou a Popradom nám zastaví rychlik vo svite, kde cestujúci so záujmom sa pozerajú oblokom na toto malé nové priemyselné mestečko. Je to Svit, kde asi pred 15 rokmi svitla nádej dobrej budúcnosti dnešnému 7tisícovému počtu zamestnancov terajšieho nár. podniku Tatra-Svit. Predtým holá rovina sa dnes pýši mohutnou modernou fabrikou a peknými modernými stavbami. Život tu pokračoval nevšedným tempom tak, že dnes už i obec počíta do 7.000 obyv. Mladé mestečko s mladými zamestnancami tu priamo zavodí o lepší zajtrašok všetkých pracujúcich. Závodí v práci i v kultúrnom podnikaní a úspešne napreduje. Kultúrna činnosť jak podniku tak i obce je bohatá. Nezabúda sa tu na žiadny odbor podnikania. Z vlastnej iniciatívy záujemcov sa tu zrodilo 16 odborov, medzi nimi i esperantský, ktorý sa veľmi slúbne rozvíja, a zameriava si svoju činnosť nielen na Svit, ale na celý podtatranský kraj, čoho dôkazom boli rôzne kultúrne brigády s výstavami a prednáškami.

A tu, v tomto tvorivom mestečku sme sa rozhodli utvoriť Letnú kolej esperanta. Termín kolaje je určený od 5.-19.VIII.1950. Pri tejto príležitosti mimo esper. školenia chceme vás oboznámiť s našimi Tatrami. Vede nás k tomu pekná myšlienka vzájomnej spolupráce esperantistov z celej našej vlasti. A my všetci veríme, že sa nám toto podarí uskutočniť. Budeme sa snažiť vám spríjemniť pobyt vo Svite tak, aby ste odchádzali osviežení a povzbudení k ďalšej spolupráci. Váš program nech je "z Doksov do Svitu"! Tesíme sa!

M. Novák /Svit-Tatry/.

LETNÍ KOLEJ ESPERANTA V DOKSECH.
/Somera kolegio de Esp. en Doksy/
15.-29.VII.1950

Letní kolej esperanta v Doksech otevře pod záštitou M.O.R. a za odborného vedení tamního esp. klubu a stálého přípravného komitétu dne 15.VII.t.r. řadu čtrnáctidenních odborných kursů /pro začátečníky a pokročilé, kurs konversační, řečnický, cvičný kurs pro učitele Cseh-metodou/ a esp. seminář, doplněný cyklem přednášek z esperantologie a esperantismu. Dopoledne budou zcela věnována vyučování, odpoledne koupání v Máchově jezeře a výletům; večery pak budou vyplněny společenskými podniky, jež doplní cíl kursů.

Páté letní esperantské kursy Letní koleje esperanta v Doksech předčí letos rozsahem své učebné látky, výběrem společenských podniků a odborným vzděláním svých učitelů dosavadní letní kursy, konané tam každoročně od r.1946.

Celkové kolejné za: kursové /46 hodin/, ubytování v soukromí včetně zvýšené ubytovací sazby a obec. dávky, 14denní společ. stravování /snídaně, oběd a večera/ v městských komunálních restauracích včetně stravování na výletu, permanentní vstupenka k jezeru, vstupné do společenských a zábavných podniků, odvoz zavazadel z nádraží, poplatek za osvědčení o účasti a jeho postovné činí 1.494,- Kčs. Zájmovci o celodenní výlet 23.VII. /hrad Krivoklát, Mělník, Říp/ současně uhradí za jízdné autokary a vstupné při prohlídkách o 200,- Kčs více. Přesplatek k mládeži za společné dobrovolné ubytování bude vrácen v době kursů.

Vyžádejte si prospekt /s oficiální přihláškou/, jenz vyjde po 1.květnu! Počet účastníků je omezen na 200. Přihlášky přijímají se jen do 20.VI., nabude-li uvedeného počtu již dříve dosaženo. O slovu na dráhách bude zažádáno. Veškeré platby činite bianko složenkou neb platnou pošt.spoř. na šekový účet č.729.501 Okres. spořitelny a záložny v Doksech s poznámkou: "Letní kolej esperanta"!

V neděli 30.VII. odp. konají se pro žáky přítomné v Doksech před zkušební komisí Svazu dobrovolné zkoušky o znalosti esperanta, k nimž třeba se přihlásiti přímo u p.Dr.St. Kamarýta, předs. zkušební komise, v Chotěboři 853.

Absolventům kursu v Doksech jakož i těm, kdož dávají přednost horám a horské turistice před koupáním v rozsáhlém jezeře, pobyt na jeho slunných písčočných plážích a toulkami v hlubokých lesích, doporučuje se účast na letních kursích esperanta, porádaných od 5.-19.srpna t.r. ve Svitě ve Vysokých Tatrách.

Informace o LKED 1950 podává její jednatel p.K. Šolc, Mladá Boleslav I, 41. Další zprávy v prospektu a v čas. "Esperantista", "Esperantista slova" a "Varda Voĉo de Doksy".

I.K.E.D.

III. Květinové hry /Floraj ludoj/ uspořádá LKED u příležitosti svých letních kursů esperanta, /15.-29.VII.1950/. S stávají z literární soutěže pracovní dosud natištěnými a ne staršími jednoho roku. Soutěží se v těchto kategoriích: 1/. původní esper. básně /lyrická, pícká neb dramatická/, 2/. esperantský překlad významnější básně české, 3/. původní povídka o obsahu 400-500 slovy v esperantu. Soutěže /třeba ve všech kategoriích/ může se účastniti každý. Práce soutěžní třeba předložiti do 20.VI.t.r. k rukám Dr. A. Pitlíka, Praha II, Křemencová 21. Nejlepší práce budou

odmeněny, ježné a uveřejněny ve V.V.D., jehož redakční kruh o výsledku soutěže rozhodne.

Práce se podepíše značkou, jež souhlasí se značkou, uvažené na přiložené zavěšené obálce, obsahující pisatelovu adresu. Příspěvy, došlé po termínu, po př. obsahující gramatické chyby, jsou ze soutěže vyloučeny. Výsledek soutěže oznámen bude veřejně na akademii L.E.S. v Doksech.

- 0 -

I. Technické závody esperantem uspořádány budou letos v rámci technického kursu L.E.S. v Doksech na thema "Esperanto kaj la tutmonda paco". Přednášky jsou 5minutové. Doslovný text, psaný strojem a obsahující 30-35 řádek na palaremu papíru předloží soutěžící do 30.VI. vedoucímu řeč.kursu p.A. Slaninovi, Praha XVI, Nádražní 15. Zvláštní komise bude posuzovati přednášku z hlediska pravdivosti jejích vyřetenek, správnosti jazykové, slohové formy a technické techniky /vystoupení/ řečníkovy. Nejlepší tři přednášky odmeněny budou peněžními cenami. Přednášky nehodně /neoblíbené/ a neodpovídající shora uvedeným směrnicím, nebudou do soutěže připuštěny.

- 0 -

LETNÍ KOLEJ ESPERANTA VE SVITU VE VYSOKÝCH TATŘÁCH. 3.-19.VIII.1950.

Správě koleje podánilo se pro účastníky letních esperantských kursů opatřiti výhodné ubytování a stravování, pokud jde o jejich ceny, jež jsou několikrát nižší než běžné ceny v letním turistickém a lázeňském období ve vysokých tatrách.

Kolejné /v němž započítáno školné a vstupné na večerní koncerty v kavárně/ bude činiti přibližně: 1/ pro bydlící ve společných noclehárnách 1.030,-Kčs, 2/ v soukromí 1.350,-Kčs, 3/ v hotelovém pokoji bez koupelny .330,-Kčs, 4/ v hotelovém pokoji s koupelnou 3.410,-Kčs. Strava /snídane, oběd a večeře/ pro všechny uvedené skupiny pouze 100,-Kčs za 14 dní. V uvedených cenách nejsou započítány autožarové jízdy na Štrbské Pleso a do jiných částí Vysokých Tater, jakož i poplatek za celodenní autožarový výjezd do Krápníkové jeskyně Dobica a ledové jeskyně doběinské.

V polovině května vyjde prospekt L.E.S., obsahující též formulář oficiální přihlášky. Vyžádejte si jej o slevy jízdného na tratích bylo zařídáno.

L.K.L.S.

- 0 -

VIII.-ongres čsl. esperantistů koná se pod záštitou Ústřed. Nár. Výboru ve dnech 27.-29.V. 1950 v Brně. Přihlášky na adresu: Josef Fridrich, Brno, Koblíkova 8.

Propagační obraz Nichova jezera v c.1/50 V.V. kreslil účastník našeho kurs. p. Frant. Kadina, člen Esp. Klubu v Praze, jenž je též autorem karikatur učitelského sboru, uveřejňovaných v loňském letním vydání V.V.

Učitel esp.s-ano K. Šolc vedl dvakrát v zimě 1949/50 kursy v podtatranském kraji. Nyní vyučuje na západním Slovensku.

Obsah čísel V.V. stává se dle sdělení nás doslych často částí programů schůzí čsl. esperantistického klubu. Vynasnažíme se jej proto stále zdokonalovati.

Cyklus 10 odborných přednášek
Dr. A. Pitlika, jež právě pořá-
 dá pro své členy Esperantský
 klub v Praze, vzbudil velkou po-
 zornost mezi čl. esperantisty,
 z nichž mnozí žádají, aby byl
 vydán tiskem. Zájemcům zatím
 sdělujeme, že Dr. A. Pitlík před-
 nese jej znovu pro posluchače
 esperantského semináře letos v
 Doksech. Proto přihlaste se do
 Doks!

Album esp. kursů v Doksech 1949
 daroval správě LKED p. Frant.
 Pospíšil z Brna. Obsahuje foto-
 grafie členů učitelského sboru
 a řadu krásných záběrů ze života
 kursistů ve škole, na pláži i
 výletech. Album stane se doku-
 mentem pro historii LKED.

"Tea tablorondeto". Několik
 účastníků našich loňských kur-
 sů schází se v Praze IX. Na
 Břehu 15. Hostiteli a duší
 programů pondělních schůzek
 jsou manželé Eli a Št. Urbanovi.

Redakční zprávy:

Dary na tiskový fond V.V. došly
 z mnoha stran. Děkujeme všem
 a doufáme, že se přihlásí ještě
 další "mecenáši".

Máte-li podnětný návrh pro
 úpravu nebo obsah V.V. nebo
 vhodný příspěv. pro uveřejnění,
 prosíme, zašlete nám jej!

Opravte tisk. chyby a doplňte
 v č. 1/50 V.V. : Plochová místo
 Pechová, Kučerová m. Kučarová,
 Kalejdoskopu m. kalceidoskopo.
 "Ni fosu nian sulkon" znamená
 "Kopejme svou brázdou", "Ni fosu
 nian propran sulk." - "Kop. svoji
 vlastní brázdou".

Redaktas: Ant. Slanina, Praha XVI, Nádražní 13.

*Se
 Frimpt Jaras
 Praha - Bubenec
 Neumannova 8.*

